

Исидора Радоњић

ДОСИЈЕ

ГЛУМАЦ

Copyright © 2024, Исидора Радоњић
Copyright © овог издања 2024, ЛАГУНА

Правда је често тешка људима тежа од неправде.

Бранислав Нушић

Прво поглавље

Марија је ужурбано изашла из стана.

Док је закључавала врата, приметила је радознали поглед средовечног комшије. Окренула се и погледала га. Забезекнуо се видевши велику алку у њеном носу. Ништа није рекао. Не разговара са њим већ неколико месеци јер ју је питао шта ће јој толике тетоваже.

Због таквих је то и радила.

Откад јој се догодила несрећа – никад то другачије није назвала – жели да је се мушкарци плаше.

Свака алка, тату или чудна фризура били су њена одбрана од навалентних мушкараца. Зна она добро да је због таквог става и изгледа отерала многе, али несрећа ју је начинила таквом.

Оно смо што нам се догодило. У то верује.

Осећа се пријатно кад год осети разочарање мушкарца кад види њен необичан изглед, истоветно као што је уживала када су је момци похотно посматрали пре несреће.

Али и томе је дошао крај.

Дуго је чекала овакав тренутак. Сад је старија, зрела, у њој је данас више храбрости него страха. Прошлост не може да исправи, али може да спасе неку нову девојчицу, попут себе, у будућности.

Укључила је радио чим је пошла према Бановом брду. Једва чека да чује вести. Викторија, која ју је позвала на састанак, дала јој је само наговештај, али током двадесетак минута вожње до њене зграде ништа није сазнала.

Паркирала је аутомобил и кренула према Викторијином стану.

Седеле су заједно у клупи, али се од средње школе нису дружиле. Пут их је одвео на различите стране: Викторију у новинарство, а Марију на електротехнику. То јој се чинило као најбоље занимање за асоцијалне људе.

Напустила ју је после прве године.

Потом је уписала новинарство, где је у почетку имала успеха. Међутим, негде после друге године, када је пронашла први посао, схватила је да се не може бавити занимањем које изискује честе сусрете с непознатима, нарочито када добије напад анксиозности.

Још је, званично, студент, иако је прошло десет година од тада. Дуго је радила у агенцији која се бавила *клиинијом*, а када је добила отказ, позвала је пријатеље из детињства да јој помогну.

Једино се Вики потрудила.

Она је једна од ретких особа које знају за њену несрећу. Била је уз њу када се све то догодило. Никад јој неће заборавити што је сачувала њену тајну.

„Уђи, драга“, обрати јој се Викторија и загрли је. Насмејана, витке грађе као да је средњошколка, везала је косу у реп, што је, бар док су биле клинке, увек избегавала, трудећи се да чак и у кући буде срећена, као будући представник модног новинарства.

„Само смо тебе чекале“, изговори радосно и пока за Марији улаз у дневни боравак, где је седела жена средњих година.

Кратко ошишана, црне косе и бледог лица, намрштеног погледа, одавала је утисак бесне особе која је спремна да се обрачуна с неким. Љута, нервозна, а таквих особа се увек клонила јер уносе немир и краду енергију.

Међутим, насмејала се када јој је пружила руку, што ју је донекле опустило.

„Звездану нема потребе да представљам“, рекла је Викторија. „Сад можеш да видиш колико је ово озбиљна кампања.“

Марија је климнула главом, иако јој је Звездана била потпуно непозната.

Неколико тренутака касније, кроз разговор, сазнала је да је Звездана уредница листа *Коридор* и утицајна твитерашица. То јој је, донекле, запарало уши. Она не воли социјалне мреже, иако је у *клийинју* и то морала да прати, а не може да разуме људе којима је то опсесија.

Али, када су у питању медији, није сумњала у њихово знање.

„Шта мислиш о њој?“, упитала ју је Звездана након што јој је показала фотографију Силвије Голдовски на монитору компјутера. „Глумица у успону, зар не, драга?“

Једино Маријино сазнање о Силвији до тог тренутка су биле информације о филму који говори о њеном силовању, али пре него што је било шта стигла да изговори, Викторија ју је предахитрила:

„Ко зна где би до сада била да јој се то није догодило. Можда чак и у Холивуду.“

Тада се поново, по ко зна који пут, сетила прошлости. Увек је размишљала колико би далеко отишла да се несрећа није десила. Док су Викторија и Звездана разговарале, њу су поново опседала сећања на тај тренутак.

Није могла да их чује.

Сва мука, бес, љутња и презир наједном су васкрснули.

Као да до сада никада није имала снаге за освету.

Можда је свет коначно зрео да се обрачуна са насилницима. Осетила се и довољно снажно захваљујући подршци и енергији коју је пронашла код Викторије у стану.

„Ево га, пустили су текст“, изговорила је Звездана задовољно okreћући монитор лаптопа ка њима. Био је то портал телевизије *Ексклузива*.

„СИЛВИЈА ГОЛДОВСКИ ОПТУЖИЛА БОРИСА ЛАУТОВИЋА ЗА СИЛОВАЊЕ!“

Није ни помислила на њега. Читајући новинске натписе, на ум су јој падали многи успешни моћници из филмске индустрије, али на Лаутовића никад не би ни помислила.

Међутим, никад није ни помислила да ће је силовати очев најбољи пријатељ, који се према њој одувек понашао као према рођеној ћерки.

Силовање?

Није несрећа!

Први пут је несрећу назвала правим именом.

„Слушај, драга“, прекинула ју је Викторија у размишљању. „Звале смо те из два разлога. Први је што нам је хитно потребан неко ко ће уређивати сајт 'Феминисткиње против насиља'. Ми смо озбиљна организација. Ту ћемо качити информације о овом случају, али не само о овом. Хоћемо да се обрачунамо са свим предаторима.“

Марија је климнула главом зурећи у текст на порталу. Анксиозност, због које се годинама лечила, попушта, нестаје, потискује је потреба да нешто уради, да се супротстави, освети, сатре насилника, ко год да је.

„Наравно, то ће ти бити адекватно плаћено“, изговорила је Викторија. „Даћу ти податке, па да ми пошаљеш фактуру.“

Гледајући у чланак, присећајући се прошлости, Марија помисли да посао уради бесплатно. То је њен дуг што није имала храброст.

Данак за ћутање.

Подстицај другима да не плачу у тишини, без реакције.

„Не брини“, настави Звездана. „Имамо добар буџет, чак је и министарка са нама, додуше, не директно. Слушај, имам једну идеју у вези са твојим случајем.“

„Да чујем“, једва је изговорила.

„Не би било лоше да напишеш текст... колумну, о свом искуству. Викица ми је испричала шта ти се догодило. Страшно! Било би добро да у тај текст убациш сличности са овим случајем. Битно је да покажемо да постоји идентичан модел када је у питању предатор.“

Уздахнула је. Немогуће. Превише информација и превише болних присећања за једно јутро да би уопште могла да их свари. Потребно јој је време.

Срећа па обема сваког минута звоне телефони, тако да има времена да размисли. Чини јој се да су обе збуњене и затечене ситуацијом, иако је од почетка веровала да су оне иницијатори.

Викторија ју је испратила до лифта. Осврнула се по ходнику. Лепа и уредна зграда, миришљава, без графита, за разлику од њене, где скоро сваког дана неко напише или да је Ратко Младић херој или то прешкраба. Срдачно су се поздравиле.

Одећала јој је да ће одмах почети да ради. Зна она да ово није један од оних послова које ће завршити професионално, без емоција.

Иако се, током првих неколико сати трудила да размишља искључиво о послу, схватила је да је прошлост прогања. Можда је ово знак да треба да се суочи с њом, не само због себе већ и из поштовања према сопственом детињству.

Укуцала је у претраживач **БОРИС ЛАУТОВИЋ**.

Да га упозна. Оцени. Препозна. Одувек је била систематична. Ништа не сме да јој промакне.

Силвију Голдовски неће проучавати.

Не може.

Жртва, ма каква да је, не може бити кривац.

Викторија ју је уверила да је Лаутовић предатор. Њој верује, она га и лично познаје. Већ годинама.

Није могла да чита интервјуе, нити шта је Борис изјавио. Уосталом, сећа се свог предатора, који јој је говорио да је воли као ћерку.

Али хоће очи да му погледа. Да види мимику. Лице.

Најпре је погледала део из серије *Специјално одрашћавање*. Људи с искуством вешто прикривају емоције. Зато жели да га види у прошлости. Кад је огољен. Млад. Несигуран. Непажљив.

Полако је анализирала сваку сцену у којој се појављује Лаутовић. На моменте се запитала да ли је то глума или стваран лик. Зауоставила је снимак на Борисовом осмеху, у тренуцима када га васпитач удара.

Не, то није глума, помислила је.

Поглед психопате. Лудака. Да ли то уопште тако може да се одигра?

Застала је и уздахнула. Мора да буде сигурна. Не жели да погреши. Ако одлучи да напише текст, мора бити темељна.

Јуџијуд јој је као предлог понудио десету епизоду старе серије. На фотографији снимка је Борис Лаутовић. Кликнула је.

Мирно је погледала први део епизоде. Ту серију је као клинка обожавала, али њен доживљај је био кроз другачији, као и приступ.

Зауоставила је сцену на 46:45 и дуго посматрала његов израз лица. Лаутовићеве очи, напућене усне, подигнуте обрве подсетиле су је на њен бол. Није могла да буде сигурна да ли је то аутосугестија или је заиста подсећање, али је у срцу осетила идентичан страх као оног дана.

Видео је прекинула на 48:44, када је почео да вришти. Била је сигурна да тако нешто не може да се одигра или, ако може, то сигурно не би било у малој југословенској продукцији.

Руке су јој подрхтавале док је Викторији писала поруку.

Друго поглавље

„Ти добро знаш ко сам ја?“

Од тренутка када је Марија преслушала кришом снимани разговор Лаутовића и Силвије Голдовски његов глас јој је у мислима, попут прве песме коју чује након дуђења.

Није јој јасно зашто снимак не може бити доказ на суду. Па шта ако га је снимала без његовог знања? Какав је то закон који тежи бирократији, а не правди?

Схвата да је ипак поступила исправно што није пријавила свог насилника. Можда би њене поцепане чарапе, маснице на врату и ране на коленима представили као БДСМ. Пред родитељима и пријатељима би је назвали блудницом и курвом, питали је да ли је уживала...

Била би још више понижена и осрамоћена. Тек то не би поднела.

Зато се диви Силвијиној снази.

И храбрости.

Она је глас и нада свих унижених жена. Ако и не униште све остале силоватеље и напаснике, натераће их да се примире.

Учауре.

Да нека клинка, попут ње, може и има право да буде лепа, провокативна и секси а да јој се ништа лоше не догоди.

Али Марија не може да напише чланак за који ју је Викторија замолила. Нема снаге, а мисли и да не уме.

Рећи ће јој то чим стигне до ње. Зна да ће је разумети, као што ју је разумела и када је пролазила кроз највећу агонију. Чим је чула Лаутовића како говори на снимку, као да су се дани након силовања вратили. Стално се преиспитује да ли је могла другачије да реагује, иако зна да није.

Азра, Маријина керуша, мешанац питбула и стафорда, коју је узела из азила, нарогушила се, а потом погледала према улазним вратима. Знак да је неко испред.

Чула је звоно.

„Је л’ изашло нешто на телевизији?“, обратила јој се Викторија кад јој је отворила врата. „Данас монструм одлази на саслушање“, изговорила је и пољубила је у образ.

Азра је зарезала, као и увек када види и осети непознату особу у стану, али се вратила на своје место након Маријине наредбе.

Чим су селе, Марија је укључила телевизор и пустила С2.

„Изволи.“

Викторија јој је неспретно пружиала кутију са ЦД-ом, који јој је испао из руке. Док је покушавала да га ухвати, запао је иза кревета.

„Јао, па ту сам ти снимила Силвијин филм о силовању“, рекла је покушавајући да помери кревет.

У том тренутку, чуле су шпицу која најављује вести.

Викторија је застала.

„Нека, после ћемо га узети. Појачај“, изговори и показа прстом на даљински.

Пажњу су јој привукле речи репортерке.

„Глумац Борис Лаутовић стигао је око 14 сати, у пратњи адвоката, на саслушање у полицијску станицу како би дао исказ поводом тврдњи глумице Силвије Голдовски, која га је оптужила да ју је силовао у ноћи између 7. и 8. априла 2011. године.“

„Надам се да дуго неће изаћи“, рекла је и упалила цигарету. „Погледај га како се осмехује новинарима. Болесник!“

Марија је појачала тон.

„Док је Лаутовић долазио, један младић му је упутио две гласне псовке, од којих се орила цела улица:

‘Борисе, п***ооо! Борисе, п****тинооо! Стокооо!’“

„Ајде њему узврати ако смеш“, прокоментарисала је Викторија. „Погледај га само како одмахује руком. Видећемо да ли ће се тако смејати за месец-два, кад буде изашао из притвора.“

„Мислиш да ће га задржати?“, упита Марија.

Викторија климну главом и показа прстом ка телевизору.

Док је новинарка читала вест, Марија је пажљиво посматрала Лаутовића. Не личи на човека ког је протеклих дана гледала у филмовима и серијама.

Све јој се поново вратило.

Ни очев пријатељ није деловао као предатор, нити је размишљала да би могао да јој буде претња.

Снажно јој залупа срце, а усне поче да гризе од нервозе. У грлу велика бодљикава лопта никако да склизне.

Најрадије би искључила телевизор и извела Азру у шетњу. Са њом се осећа сигурно.

Чула је како помињу полиграф. Погледала је у Викторију.

„Драга, он је глумац“, рече Вики. „Уме да зарони у лик, да се с њим поистовети, да себе убеди да је она њега силовала. Зато се полиграф и не признаје на суду. Ево, гарантујем ти да ће га проћи.“

„Лаутовић још није осумњичен, нити је под истрагом. Разговор може трајати најдуже четири сата. Када прикупи довољно доказа, тужилац ће одлучити да ли ће покренути истрагу против Лаутовића и за које кривично дело.“

Погледала је на сат и отишла у кухињу да скува кафу. Чула је Викторију како разговара телефоном. Радосна и усхићена, каква је одувек, као да је прослављала победу.

Вероватно би и она делила идентично осећање да јој мисао на прошлост није мучна.

Мора пронаћи снагу.

Ако је Силвија могла пред читавим светом, шта њој друго преостаје?

Не може се вечито бежати од људи. Докле ће јој тетоваже, пирсинзи и наизглед опасан пас бити начин да од себе отера све сумњиве типове? Ограда једном мора да падне.

Чим је спустила кафу на сто, видела је два папира формата А4, које је Викторија извадила из торбе.

„Маки, одлучили смо мало другачије да радимо кампању, тако да сајт није нешто што је хитно“, обратила јој се и утишала телевизор. „Али зато би ти могла да помогнеш у дигиталу, уместо тога! Да радиш мреже?“

„Могу“, одговори Марија.

„И не брини. То су разрађени профили. Овде су ти...“, узела је папир и пружи́ла јој, „корисничка имена и шифре за двадесет налога на *Твиттеру*, исто толико на *Фејсбуку*. Не брини, сви делују органски, коришћени су за различите кампање, сви повезани, имају међусобну комуникацију, не може да се провали да су ботови.“

„За то постоје и програми“, рече Марија.

„Ми немамо, зато нам и требаш. Битно је само да вечерас пишеш твитове, нападаш монструма, само не користи исте речи и увреде, да не делује као кампања.“

Марија је климнула главом.

„А овде се“, наставила је Викторија, „налазе шифре за десет профила преко којих радимо антикампању. Ту ћеш да пишеш твитове подршке монструму, али да изгледа као да га брани неки колега силоватељ. На

пример... сигурно је Силвија хтела мало грубље, па јој сад жао итд.“

„Значи, потребно је да опонашам монструме?“

„Ако ће то силоватеља да стрпа у затвор, онда...“

„Слажем се, зашто имати милости према некоме ко је нема?“

„Тако је, лутко, жене морају да буду интелигентније.“

Викторији је зазвонио телефон. Јавила се.

Марија је само могла да чује мушки глас. Док је причала са њим, спаковала је телефон у торбу и показала да одлази.

Испратила ју је до врата.

Дан је провела шетајући Азру.

Чинило јој се да ће јој лепо пролећно време одагнати сећања. Али керуша као да је осетила њену нервозу и страх. Понашала се заштитнички; умиљата када нема никог у близини, али би зарезала на сваког пролазника који би им се приближио. Умирила се тек када су стигле у стан.

„Борис Лаутовић седам сати давао исказ поводом оптужби за силовање.“

Бесно је утишала телевизор пошто је сазнала да монструма нису задржали у притвору.

Шта је са снимком?

Силвијином причом?

Постоји ли имало поштовања према жртви?

Прочитала је кајрон на *TB C2*.

Лаутовић: „Све је ово фарса.“

Бес и неправда су одагнали страх. Једном мора почети да живи, а живот почиње након рата. Прво са собом, а онда са насилницима.

Укључила је лаптоп и улоговала се на *Твиттер*.

„У праву је #borislautovic. Све је ово фарса. Јер да није, њега би ноћас силовали у затвору.“